

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Reforma bankového sektora na Slovensku po roku 1989

Miestny odbor Matice Slovenskej
Veterná 1
Bratislava
25. január 2016

Jozef Makúch
guvernér
Národnej banky Slovenska

- Pred 1990 - východiská reformy
- 1990 - 1992 - príprava reformy
- 1992 - 1993 - rozdelenie ČSFR, vznik SR
- 1994 - 1998 - začiatok reformy
- Po 1998 - uskutočnenie reformy

Východiská reformy

Monobanka (ŠBČS) - spojenie centrálnej
a komerčnej banky

Monopol štátu na bankovú činnosť

Povinná špecializácia bánk

Bankový sektor 1990

Banka	vl. kapitál	aktíva	primeranosť
Komerční	3.9	326.9	1.19
VÚB	1.85	151.1	1.22
Investiční	0.8	81.3	0.98
Česká st. spořitelna	1.6	190.1	0.84
Slov. št. sporitel'ňa	0.8	94.7	0.84
Živnostenská	0.25	6.1	4.1
ČSOB	7.6	164.4	4.62
Agrobanka	0.7	2.7	25.9

Príprava reformy

Definovanie ŠBČS ako centrálnej banky

Delimitácia komerčných bánk z ŠBČS

Zrušenie monopolu štátu – vznik súkromných bánk

Zrušenie povinnej špecializácie – vznik univerzálnych bánk

Príprava legislatívy

Vznik SR

Vznik NBS ako centrálnej banky SR

Menová odlika

Rozdelenie majetku ČSFR

Profilovanie sústavy komerčných bánk SR

Začiatok reformy - problémy

Rizikovosť aktív a spôsob ich zabezpečenia

Kapitálová primeranosť

Pravidlá likvidity

Angažovanosť

Vysoká úroveň koncentrácie

Začiatok reformy - harmonogram

Zhodnotenie reálneho stavu /1995

Vypracovanie reštrukturalizačných projektov
(do 4/96)

Posúdenie a schválenie projektov v NBS
(do 31.12.1996)

Prijatie nadväzujúcich zákonov (do 1.1.1997)

Uskutočnenie reformy (1997-1999)

Prerušenie reformy - dopady

Rok	1993	1995	1998
ROA	0.67	0.87	- 0.12
ROE	1.22	7.47	- 1.18
Príčina – neprijatie právnych noriem			

Uskutočnenie reformy - etapy

Ozdravenie portfólií – 113.12 mld. SKK
a kapitálové posilnenie bánk (1999 – 2000)

18.9 mld. SKK

Privatizácia ozdravených bánk (2001 – 2002)

výnos 42.7 mld. SKK

Uskutočnenie reformy – dôsledky

Rok	2000	2003
Kap. primeranosť	2.44	21.59
Klas. pohľadávky	21.70	9.08
ROA	0.54	1.17
ROE	8.90	27.15

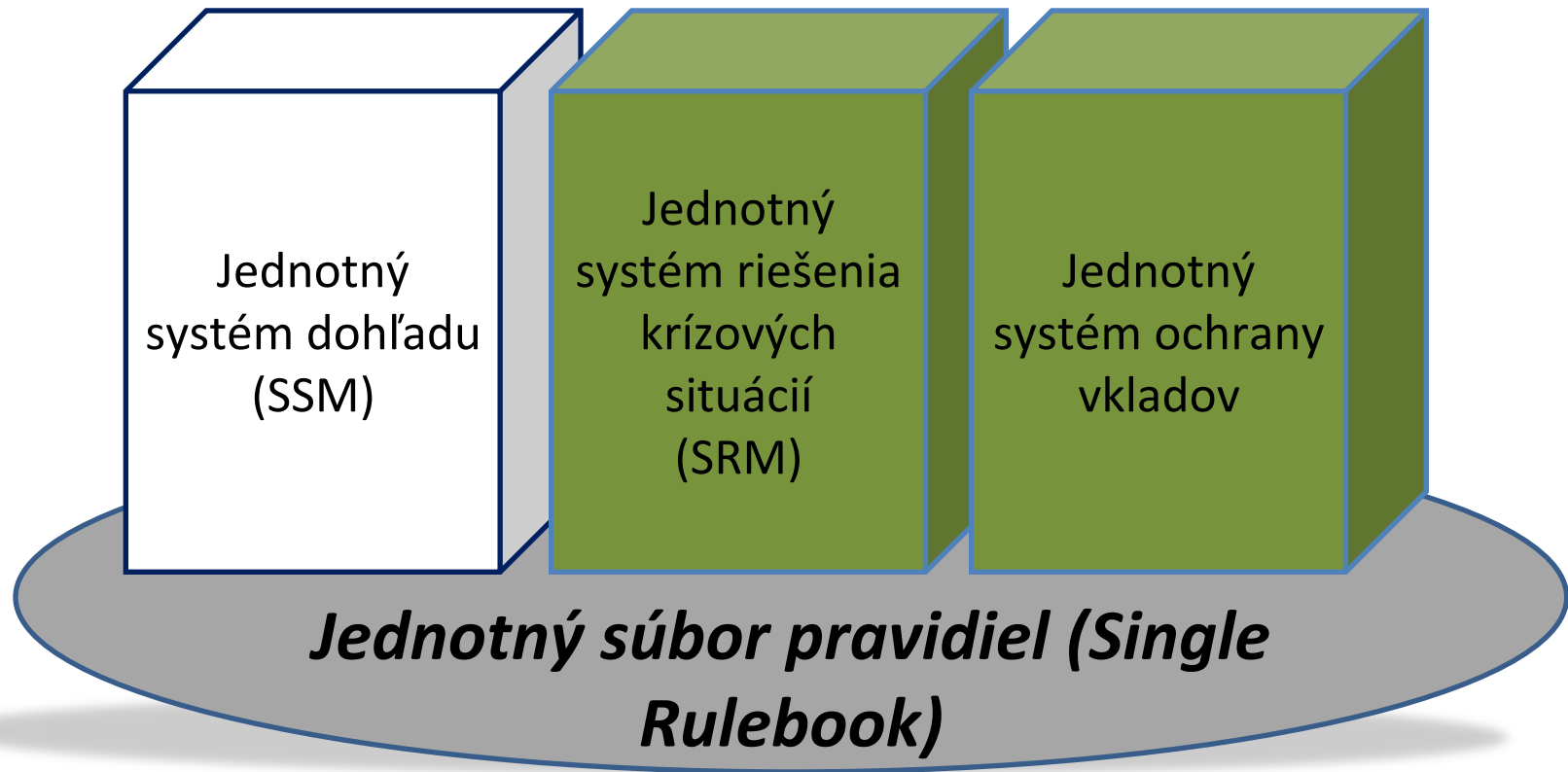

Vývoj bankového sektora - prehľad

	počet bánk		zamestnanci		zákl. imanie	
	93 - 2003		93 - 2003		93 - 2003	
			v tisícoch		v mld. SKK	
Banky spolu	23	21	13.8	19.8	8.33	43.28
Domáce	11	2	12.9	0.9	7.32	2.45
Zahraničné	12	19	0.9	18.9	1.01	40.83

Piliere bankovej únie

Pilier I. - Jednotný systém dohľadu

- 12. septembra 2013 Európsky parlament (EP) schválil návrh nariadenia upravujúceho prenos kompetencií z národných orgánov dohľadu na Európsku centrálnu banku (ECB) a návrh nariadenia, ktorým sa dopĺňa nariadenie o zriadení Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) 1093/2010
- 4. november 2014 – ECB prevzala kompetenciu dohľadu

Pilier II. – Jednotný systém riešenia krízových situácií

- 15. mája 2014 EP schválil návrh smernice, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií bánk a obchodníkov s cennými papiermi.
- 15. júla 2014 EP schválil návrh nariadenia, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií bánk a obchodníkov s cennými papiermi v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií bánk (SRM)
- 1. január 2015 – Single Resolution Board (SRB) prevzal plánovanie riešenia krízových situácií
- 1. január 2016 – SRB prevezme riešenie krízových situácií

Pilier III. – Jednotný systém ochrany vkladov

- Nezrealizovaný z politických dôvodov (nesúhlas Nemecka)
- V druhej polovici r. 2014 schválená smernica 2014/49/EÚ o systémoch ochrany vkladov - len podrobnejšia úprava súčasného systému ochrany vkladov. Aktuálne sa realizujú legislatívne práce na tvorbe návrhu zákona o ochrane vkladov

Prevzatie úloh dohľadu na úrovni EÚ

- Európska centrálna banka prevzala 4. novembra 2014 úlohy dohľadu v rámci SSM
- Pod priamym dohľadom Európskej centrálnej banky je približne 120 skupín (cca 1200 významných bánk)
- Približne 3700 subjektov nebolo identifikovaných ako významné

Slovenské banky v rámci SSM

ECB

Významné banky (Significant credit institutions)

- 3 najvýznamnejšie banky na Slovensku pod priamym dohľadom ECB
- Slovenská sporiteľňa, a.s., Tatra banka, a.s. a Všeobecná úverová banka, a.s.

Banky zahrnuté pod priamy dohľad ECB z dôvodu významnosti bankovej skupiny:

- Československá obchodná banka, a.s. & ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s.
- Sberbank Slovensko, a.s.

Slovenské banky v rámci SSM

Menej významné banky (Less significant credit institutions)

Banky pod priamym dohľadom NBS:

- OTP Banka Slovensko, a.s.,
- Poštová banka, a.s.,
- Prima banka Slovensko, a.s.,
- Prvá stavebná sporiteľňa, a.s.,
- Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s.,
- Privatbanka, a.s.,
- Slovenská záručná a rozvojová banka,
- pod dohľadom NBS zostávajú v rozsahu príslušnosti pobočky zahraničných bánk

Dohľad na národnej úrovni a na úrovni EÚ – časové hľadisko

Dohľad nad finančným trhom SR

- Do roku 2006 – NBS (bankový dohľad), Úrad dohľadu nad finančným trhom (ÚFT – dohľad nad ostatnými subjektmi FT)
- Od 1.1.2006 – integrovaný dohľad nad finančným trhom v NBS
- Od 1.7.2010 – zmena organizačnej štruktúry Útvaru dohľadu (sektorálne usporiadanie, prispôsobenie európskym štruktúram)

Nová európska architektúra dohľadu nad finančným trhom – európske authority dohľadu od 1.1.2011

- na mikro úrovni (EBA, EIOPA, ESMA)
- na makro úrovni (ESRB)

Jednotný systém dohľadu (ECB) – dohľad nad významnými európskymi bankami od 4.11.2014

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Reforma bankového sektora na Slovensku po roku 1989

Ďakujem za pozornosť...

Miestny odbor Matice Slovenskej
Veterná 1
Bratislava
25. január 2016

Jozef Makúch
guvernér
Národnej banky Slovenska